

Nuorttanaste
maksa ovta
kruvna jakko
dagast, blađ
de dinggu-
juvvu juokke
poasttarappe
lutte.

Nuorttanaste

Nuorttanaste
olgušboatta
guovte gærde
manost —
dam 15ad ja
dam 30ad
bæive juokke
manost.

Bajasrakadus- ja čuvvgitusbladde samidi.

»Gæča mon boadám farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 19.

15ad Oktober 1904.

6ad jakkodak.

Manditi jami Jesus?

Dam gačaldakki vasteda Ebreagirje čalle navt: »Kristus læ ovta gærde oaffaruššuvvum eritvalddem diti ædnagi suddoi.«

Mi læ suddo?

Davja gullu geppismielalaš sakkas suddo birra. Olbmuk celkke, atte i duot ja dat babadakko læk nu varalaš, ja atte dat læ dušše jallavuotta sardnot nuft ollo suddo birra.

Jos dat nuft lifči, de i lifči Jesus Kristus, Ibmel aidno bardne, darbašam jabmet min diti.

Okta suddo nakkarest morranam nisson bođi muttom olbma lusa, vaidi su suddohædes ja jærari: »Moft galgam mon bæssat mu suddovælgestam ærit?« Olmai celki: »Ale sarno mudnji du soddod birra, dat læ dušše joavddelasvuotta.

Muttom čera celki ovta sarnest, atte suddo læ dego soarpe mæra alde, mi javkka, go bieggá dam gadde vuostai rievddada.

Jos i lifči suddo æmbo læmaš, de dalle i lifči Ibmel mattam gaibbedet maidege oaffarid suddo oudast. Varra i darbašuvvu eritvalddet soarpe.

Maid cælkka Hærra ješ suddo birra?

»Alma vara golggatusataga i læk andagassi addujubme.« Go læ nuft, atte dušše okta gaskaoabme gavdnu, man bokte suddo matta eritvalddujuvvut, de fertte læt suddo juoga, mast olmuš berre ballat. Mi jær-rap fast:

Mi læ suddo?

Suddo læ bagjelduolbmam dam ahnalaš majesteta vuostai, okta hirb-

mos vuostehagolašvuotta Ibmel vuostai. Dat læ dego dynamit, mi læ gaiketam min luovos Ibmelest — ælema agalaš agjagest, buktam migjidi jabmema ja gæssam min agalaš helvet vuostai. Dat læ okta gædgesæine (muvra), mi ærota suddolaža Ibmelest. Dat læ okta stuora fabmo, mi issoras vækkavalddalašvuodain hoiggada suddolaža duššadume bodnetesvutti.

Dat die de læ suddo. Ibmela basek læk čirrom damditi, gadnjalidesequim læk si oaddešajesek laktdam. Si læk bagjelasasek garvotam vuollegasvuoda biktasid Ibmel oudast. Si æi læk duostam læikastallat suddoin æige sardnot geppismielalažat dam birra. Si læk maistam suddo baččavuoda ja guoratallam, atte i mikkege ærigo Jesus varra mate sin erit suddost oažžot.

Oažok galle gæččalet alma Jesus varataga suddost erit bæssat; mutto i likkostuva, vaiko don bargasik čađa buok agalašvuodaid. Oažok galle barggat ječad vaibasen, soattat ječad jamas ja buok du sielo ja rubmaš navcaidak dam soadest adnet; mutto almaken bisok don suddo šlavan. Suddo fangga oažžo galle šlavgit su lænkaides; mutto son i almaken daid nagad boatkot ja ječas frian dakkat.

Suddolaš! I mikkege ærigo Jesus varra mate du suddost fria dakkat. Don darbašak su vara, ja dat čoavdda du sikke suddo vælgest ja suddo famost. Ale cælke suddo birra, atte dat læ uce. Jos dat vel du mielast uccen čajetage, de dat almaken Ibmel čalmi oudast læ hirbmos, ja Ibmel oaidna čielggasčebbo go don. Dat læ duotta, atte suddo algga nuft smavvaset, mutto dam fabmo šadda alelassi stuoreb. Dat læ dego muottaritto, mi algga ucca spabačen, mutto

stuurro dađestaga go vare vuollai jorra, gidda dassa go dat merri gæča. Nuft algga maidai suddo olbmu mielast hui uccen; mutto dat ouddana, šadda nuft stuores dego kæmpa, ja gæssa suddolaža hirbmos jottelvuodain dam bodnetes čiegnalassi — dollajavrai.

Muttom olmai, gutte læi hæjos ællem siste su beivides vasetam vælai ilo ja doaivotaga jabmensængast. Okta sardnægje muittali sudnji dam dam buorre saga bestujume birra Jesus siste. Mutto son vastedi: »Mudnji læ dal ila mañned. Mu mielast orro, atte dat guoktelašvuotta gartta, jos mon gutte obba ællemaiggam læm Jesus vuostai suddodam, vašotam ja higjidam su, dal galgašim algget sudnji čuorvvot ja armo sust bivddet. Ila mañned læ mudnji dal.«

Jos oktage doaivotes siello dam bitta lokka, de čuorvvom mon sudnji: Gula, must læ buorre sakka dudji muittalet! Jesus læ jabnam eritvalddem diti du suddoid. Boađe ja gæča dal dam Ibmel labba, gutte guti mailme suddo! Manditi rissejuvvui son? Manditi kruvneduvvui son bastelesladnjakruvnoin ja russinavllijuvvui? Manditi čuorvoi son: »Mu Ibmelam, mu Ibmelam, manne læk don guođdam mu?« Manditi luoddanegje baktek ja ouddaloavdda gaikani, ja manne bæivaš sevdjudi, go son oaives sogjalatti ja vuoinas addi? Son jami damditi, atte don, gutte legjek jabmami ašalaš, galgasik ællet bæsat. Son eritvaldi du suddo, amas dat du ærotet Ibmelest. Su čađa læ dal ravas gæidno bassebaikkai Ibmel arbmotruono lutte. Hærra læ eritvalddam du suddo, don ik galga jabmet. Don læk su varain lonestuvvum. Don mat tak vanhurskesendakkujuvvut armost

ansaskætta. Dat læ evangelium. Mutto mi læ dust dal dakkat?

Dust i læk mikkege æra dakkat, **go atte luottadet ollaset Jesusi.** Go don dam dagak, de adda son dudnji armo su varas diti.

Lægo dat dalle navt ibmerdæmest, atte arbmo gokča du suddo duolva olgoldasad, ja atte don siskaldasad bisok buttesmættosen dego kalkijuvvum havdde, mi læ dievva jamiškušdavtin?

I læk nuft, arbmo **eritvaldda** min suddoid. Dat læ dat arbmo, mi bæsta min suddost.

Moft galgak don dam armo oažžot?

Osko, ja don dam oažok! Osko dal, ja vuostaivalde dam armo, maid Jesus dudnji læ vuottam varaines, ja maid son dal dudnji falla sane čada!

Moft ællak don, ustebam? Don dovdastak, atte don læk kristalaš; mutto lækgo don Golgathast šaddam bestujuvvut du suddost. Lægo Golgatha dat baikke, gost du suddo læ dubmijuvvum ja eritvalddujuvvum? Jos don vuoto ik ane suddo bagjel, de čajetak don, atte i læk dat gillajægje Jesus ollaset bæssam du vaimo sisa.

Don daidak læt morrašest, suddo noadde orro lossadet dæddemen du. Mast boatta dat? Dat i boadde mastege ærast go, atte vuotto Golgathast — dat maid Jesus vuoti — i læk boesam du vaimo sisa, daihe æra saniguim celkkujuvvum: don ik læk bæssam dam sisa. Daidak donge sæm ma jallavuoda læt dakkam go dat šlava nisson Amerikast, gæn birra mon dal aigom muittalet:

Go præsident Lincoln ovtain pinnasargastagain loapati šlavavuoda ja dam dieđiti birra Amerika, šadde šlavak sagga illoi damditi. Stuora avoin čurvo si: »Buok šlavak læk fria« Muttom boares negernisson imaštalai su ædnam olbmuides ilo ja jærai mi dasa læi sivvan. Go son gulai, atte buok šlavak legje fria, manai son ilolažat su isedes lusa ja celki: »Massa, mon im læk šat gukkeb du šlavanisson, mon læm ollaset fria.« — »Maid?« celki su ised, don go aigok læt fria, gi læ dudnji dam oalgotusa addam?« »Mon læm fria,« vastedi nisson imge barga šat du lutte.« — »Maid, ikgo don aigo barggat — — « Son valdi spiča ja camī su čielge

dassago son fast barggagođi. »Gæčadie,« celki son, »gal dat mon gæččalam friavuoda jurddagid agjet du oai-vest erit, allege goassege boadde mu lusa sanege celkket dam birra.« Olles jage bargai son vel nuftgo šlava daihe šlava dilest; mutto de bođi okta vilggisnosson ja gavdnai dam negernissona hui morrašest. »Manditi læk don nu morrašest?« jærai nisson sust. »Manne im galga mon læt morrašest, mon gutte nuft garraset ferttem barggat šlavavuoda dilest,« vastedi negernisson.

»Don læk fria, præsidenta læ dudnji friavuoda addam,« celki dat nubbe nisson — ja son valdi su mieldes; isidest i læm æra radde go dasa mieđitet.

Suddolaš, Jesus læ oastam du fria, go son ječas jabmemi addi lonastus makson du oudast; son, dat vanhurskes, jami vanhurskesmættomi oudast, damditi atte mi galgaimek dolvuvuvvut Ibmel lusa. Guldal dam friadakke armo basunjena: »Mon læm lopestam du ja gočodam du namainad, don læk mul« Es. 43, 1. Batar suddost ja adde ječad Jesusi. Don ik darbaš ruoktot maccat fast suddoi. Ale læge don nuft jalla go dat vaivan šlavanisson læi; mutto valde friavuoda oabmenad.

»Fredsbudet.«

Okta gavnadæbme.

(Muitali okta doavter).

Go muttomin ikko finadegjim buoccam ja jabmin sængai lutte, merkkijim davja, atte okta glaseruta min gardema vuolemus lanjas (kællarlanjast) ravastuvvui muttom nissonest, gæn oaivve læi čurgodam, ja gæn muođok legje hirbmos šoavkkadak. Go mon bæived dam glase mædda mannim, čokkadi son glaselinne duoken ja gođaši suoko daihe faca, mutto glasekarma alde læi alelassi bibal ravas.

Muttom ija, dat læi okta hui čoaska ja garra dalveigja muottaborgain ja garra biegain, čokkai son dam su davalaš sajestes, go mon kl. 3 bottem ruoktot muttom morraš dalošt, gost okta nuorra akka læi ferttim guođdet su boadnjas ja 5 smava mana.

Glaselinek (gardinak) æi læm vella vuolasgessujuvvum, ja okta ucece lampaš buli bævde alde. Mon ferttijim orostet ja guovllalet glase čada sisa.

Buok dobbe siste čajeti vaivašvuoda, mutto almaken læi buok nu buttes ja buore ordnegest. Dat boares nisson čokkadi bævde guorast ravastuvvum bibalin; mutto son i lokkam galle, son morašlažat gæčadi uvasa vuostai, dego son lifči vnuorddemen soabmasa — ja oaive sojati son glase vuostai dego guldalet.

Nubbe ided bođi sadne doaktari, atte dat vuoras nisson læi hæjot buoccan, ja mon doaimalažat mannim vuolas dam ucca lanjači, gost son vællai sængast. Mon čokkanegjim stuolo ala sænga gurri. Ja go mon legjim iskam su davda, jerrim mon sust, dovdaigo son ollo bakčas.

»Raddest dovddo sagga bavčas vastedi son sægas jienain. Vissa læ dat vaibmo, doavter, mi šat gukka i mate gierddet,« celki akka.

»Lækgo don duttavaš dasa atte erit dabe vuolgget?« jerrim mon.

»Læm galle, doavter, mon læm sagga likkolaš, go mon jurdašam, atte mon erit oažom vuolgget dam almalaš sidasam; mutto læ almake dabe okta badde, mi nu doalla gidda ædnami.«

»Mi læ dat badid?«

»Dat læ mu boares boadnja riboš, gi galgga morraš su oudast adnet bæived, ja gi galgga goccet ja vuorddet su ikko?«

»Gukkago læppe doai læmaš naitus dilest?« jerrim mon njuoras vaimoin ja bigjim giettam su bagjeli.

»Mon læm dam dilest læmaš 37 jage, mutto læm dušše 30 jage boadnjam faktim.«

»Dušše 30 jagel!«

Dai sani siste læi juoga, mi mu vaibmoi guoskai.

»Mutto manne ik læk don nokkat bigjam ækkedes, manne gocak ija mietta?«

»Dat læ gal farga muittaluvvum. Mu boadnja boatta mæsta alo garremoai-vest sidi — buollevine læ dat, mi su ajeta, ja go son vimak boatta, manam mon porta rapat ja gidda dappat, jos mon dam im dagaši, de son stuibmedifči nuft, atte buokak dam garddemest muosetuvasegje nakkarin, ja son dasto bælkatalaši nubbe bæive,

ja dam im gierda mon.«

Go son ain læi sardnomen, rap-pasi uksa ja sænga lusa boði okta vuoras olmai, gæn ala garremjukka-muš su fastes stempeles læi bigjam.

»Mu go don dal læk vuolggam gæččat, Jensa?«, celki akko vuollegas jienain ja gesi su sænggaravda ala. »Lossat læ galle farvela cœlket, mutto mon dal dam ferttim almaken dakkat, ja dat daida læt buorremus monoidi goabbašagaidi — igo læt duotta, ustebam?«

Dat vuoras olmai algi jidnuset čierrot.

Dat maņemus sadne, ustebam oroi su vaimo ænemusad likastattemen. Gal veji dat sadne læt burist dovdest sodno vuostas rakisvuoda gi-đa rajest, dam aige rajest go dak guokta nuora ilolaš vaimoiguim sogja-læiga goabbaguoimeska vuostai.

»Marja,« celki dat vuoras olmai bačča gadnjali čađa, bijadedines su doargestægje gieđas su akas oaive ala. »Dust læk læmaš bahas bæivek mu lutte, dust duonast; mutto buok mu varnotesvuottam siste lœm mon rakistam du æmbo go ovtage æra dam mailmest.«

»Muitakgo don monno gavna-dambaike boares beivin, nuoravuoda aige?« jærrali akko, ja son oroi čoag-gemen maņemus apides dam sarno-dæbmai boadnjaines.

»Muitam galle,« celki boadnja; mutto illa nagadi vastedet.

»Dal jabmen siste læ must hal-lo vela ovtā gavdnadambaike mærreret, aigokgo don boattet?«

Boadnja gæčai su ala imašlaš gæčastaguiguim, son jurdaši: »Daida akost jierbme feilet.« Mutto buok oroi čajetæme, atte akko læi olles jerb-mest.

»Aigokgo don gavdnadet muina almest?« jærai akko doargestægje baksamiguim ja doalai agja gieđain gidda. »Aigokgo don muina okti gavdnadet dam hærvas gavpugest ba-jabæld balvaid?«

Agja su čurgudam oaives sogja-lati akas oskaldes radde vuostai, ja gadnjali ja rokkadusai siste šaddai sodno stuoremus ja maņemus gavdnadambaike birra sardnujuvvum dobbe bagjen, gost buokak læk okti ovtastat-tujuvvum ovtain oskoin, doaivoin ja rakisvuodain.

Likkolaš mojin oadđai akko das-tam maņemus nakkar sisa.

Mutto dam čappis gisto baldast čokkadi dat vuoras, moraštægje olmai, su vaimost algi dal iđedes guovso bagjanet — son jurdaši dam gavna-dæme birra su nuorravuoda morsines dobbe bagjen dai sælggostægje nasti duokken.

Soai læiga fast gavdnam goab-bag guoimesga.

* * * * *

* | * Gukken ja lakka. | * *

* * * * *

Vargaidi

galga gielapappan namatuvvut okta Kristiania papain, gæn namma læ Qvigstad, muittala »Finmarksposten.«

Japan bivdok.

Dam aige go nuft ollo sardnu-juvvu ja čallujuvvu Japan birra dai-daši læt suotas væhaš gullat ja diet-tet boattet Japan bivdoi birra; dastgo dak læk sikke burist ouddanam ja sagga boarras.

Arvedæmes læ, atte dat stuora sullorika, man olmušlokko læ lakka 50 million, maidai fertte occat su æ-latusas mæra alde.

Darogiel blađek muittalek, atte Japanest gavdnujek čallagak fiskoi birra, mak læk 1500 jage boarras, ja fiskok dobbe daina maņemus ja-gin — vaiko dobbe juokke dinga læ hui halbe — læk sisabuktam 100 million kruvna rajest 120 million kr. ragjai. Salledbivddo galgga læt dob-be dat vigtigæmus. Jakkasažat bivd-dujuvvu 14—16 million kruvna ou-dast salled, vaiko galle salled dobbe i saltejuvvu nuftgo min lutte, mutto adnujuvvu oljon ja duktam ædnami ala, damditi diettelassi darbašuvvu sagga æneb fidnejuvvut go dabe min lutte, ouddalgo dammađe ruttan gart-ta.

Japanest læk arvo mielde 500, 000 — vitta čuođe duhat — bivddo-skipak ja bivddovadnasak juokke la-ganest, ja daina læk 18,000 bagjel 15 alan gukke, ja 85,000 bagjel 9 a-lan gukke. Nuotek ja fiermek gavd-nujek hirbmos ollo manga laganest, davja læk dak hutkujuvvum stuora gavelvuodain. Olbmuk dobbe bivd-dek manga lagan linai ja gieltavađoi-guim, ja go barggobalkka læ hui uc-

ce, de i galga ollo fidnejuvvut oud-dalgo læ vaive oudast.

Japanest galggek gavdnuk arvo mielde 940,000 — ovce čuođe ja njæl-lja loge duhat — olbma, gæk cœlatu-sasek gavdnek bivdoi bokte, ja 1,400, 000 — okta million ja njællja čuođe duhat, — gæk bivddek ja ædnam barggek daihe maidai æra bargoin væhaš fidnejek.

Japanesalažai æi loga gusa bier-go borrat æige mange æra goikkead-namspiri biergo, maid mi borrat; mut-to si adnek hui cœdnak guole ja æra mæra spirid borramuššan, ja dobbe galggek gavdnuk 1000 arvo boratatte mærra-ællek. Dorske dobbe gavdnu ja goddujuvvu valljit, mutto damage æi bora; dastgo sist læk ollo cœra ja buorreb guollesortak. Dat galle orro læme imaš min mielast.

Falla ja haja bierggo fal borru-juvvu valljit.

Japanesalažain læk garra bivd-dolagak, mak darkelet bagjelidollu-juvvujek. Muttom aige jagest i læk loppe obba bivddetge. Dobbe gavd-nu maidai okta særvve, man namma læ: »Dat kæisarlaš japanesalaš bivd-demsærvve,« mi læ bistam bagjel 25 jage, ja mast læk lakka 5000 mielde-latto.

Japanesalažak læk maidai višša-lak bivdoid studeret æra ædnamin; daina beivin læk muttomak dabe Nor-gastge. Okta læ Hammerfestast.

286 tuiskalaš oapatægje
læk turistcœisost min ædnamest.

Soatte.

Japan ja Ruoša soađe birra i læk daina maņemus beivin gullum favdnadet mikkege, dušše arvvaluvvu blađin ja erinoamašet maņemus tele-gramain, atte Japanesalažak æi aiggo vuost gæčœalet æmbo vuottet vuolla-sæsek, mutto passet dam, maid si læk vuottam, amas Ruošša dam fast ruoktot oažžot.

Dærvasvuotta galgga læt buorre japanesalaš soaldati gaskast.

Starai boalldem birra.

Okta gavppeolmæi Reinain (Re-nø) oidnu čalleinen Hammerfest blađ-đai »Nordkappi« starai-daihe nuftgo dat maidai muttom sanin goččujuvvu

taraiboalddem birra navt:

Daggo birrasin læk olbmuk alggam obba viššalet starai boalddet, vaiko læ dal čavča aige; okta sagga vaivaš olmai, gutte manga jage su bærraša sturodaga diti, læ væke ožžom vaivaškasast, algi gieskad starai boalddet. Dat olmai su akas ja mannaidesguim boldi staraid 50,00 kr. oudast guovte vakkost, vaiko son sëmme aigest maidai čuopai staraid.

Dabe læk æneb nissonak ja manak, guđek maidai læk starai boald dam manga kruvna oudast.

Staraiboaldemi læ galle buoremus aigge giđđad ja gæssed; muttomon jakani, atte olbmuk mattek čoagget staraid dalvved ja bigjat daid bavti ala. Dak galggek asehažat olgus lebbijuvvut, ja olmuš berre maidai bærrai gæččat, atte ila assadet i muotta šadda bagjelest orrot; dastgo dalle sitta dat guocčagoattet.

Jos starak dalved matašegje čoggujuvuvut ja goikkaduvvut, dalle lifči maina algaši giđđad nu arad go læ vejolaš, maidai lifči dalle vejolaš dalve aige boalddet.

Starragunain læ hadde 6 øra kilost, ja dat ostujuvuvjek buok jodfabrikan min čednamest, gost lokkoi gavdnujek 6 namalassi: 1 Askøast, 1 Birgenest, 1 Hillesvaagast, 1 Kristianssundast, 1 Skaaleviknjargast ja okta Troandemest. Starragunak ostujuvuvjek maidai muttom olbmast, gæn namma læ Andreas Sømmé, Stavan-ger gavpugest.

Guoros sækak, mai sisa starragunai čoagga, mattek ožžujuvuvut nuf- ta. Maidai mattek si, guđek ostek, ruđa oažžot ouddeb munest, man oudast daggar gunai ostek.

Dast orro čajetæme, atte okta ođđa sisaboatto-aja læ lækkasam, ja læ savamest, atte ædnanak algašegje gæččalet, erinoamašet Finmarkost, gost starra goit baikotagai læ vallje ja sisaboadočok manga have uccan.

Lifči maidai savamest, atte vaivaštivrek Finmarkost bijašegje jurddag vuollai ja maidai dam gačaldaga dagašegje: Juogoson dast i lifči juoga barggon skappot joavddelas giedai- di, guđek dalve aige væke darbašek. Juokke dærvas barggo-olmai matta daina baiken, gost starra i rievda gaddai, čuoppat staraid vadnasi ja suvddet daid bavti ala; dam bargo oudast galggaši dasto kommuna mak-

set balka daggar olbmuidi, guđek æi drive dam ječasek rekek ala. Dasto giđđad, go boalddem algga matašegje nissonak ja manak boalddembargo doaimatet.

Hammerfestast vuolggatuvvum

Spitsbergskipai bivddo dam jage.

Dam jage sadijuvuvjegje isamerri Hammerfestast 31 skipa, mai alde legje 300 olbma. Oktibuok fidnipegje dak skipak 8,880 sinava njuorjo ja 2,638 stuora njuorjo, 101 morša, 2370 klapmyds, 11 ælle guovča ja 146 jabma guovča.

Dam bivdost gartai 4020 farpal buoidde, mi ruttarekeg mielde šadda 130,000 kruvna arvo. Mannam jage fidnijuuvui 30 skipain isamerast 234, 902 kr. oudast. Ondeb jage (1902) 28 skipain 213,995 kr. oudast ja 1901 gartai fangsta 23 skipa ala 106,862 kruvna oudast.

Min rika raddetus

aiggo ouddanbuktet stuoradiggai arvvalusa dam birra atte mærrabivddemfonna (havfiskefondet) stuorroduvva ja atte sierra laanefonna asatuvvu Finmarko diti.

Muite dal,

don »Nuorttanaste« doalle, makset blađe dam jage oudast. Arvo mielde $\frac{2}{3}$ æi læk vela maksam »Nuorttanaste.«

„Nuorttanaste“

čalle ja olgosadde læ dal jottemen Sameadnamest, damditi šaddek muttom nummarak væhaš agjanet. Dal go dat nummar čallujuvuvu, læ son Hammerfestast.

Hammerfesta galgga læt mailme davemuš gavpug, dam olmušlokko læ arvo mielde 2000. Dam gavpug assi ælatus lake læ bivddo, gavppe ja skipa hoabma. Vuovivasbrenneriak læk gasko gavpuga, ja dak čolluk hirbmos suova ja bača buollamliekse-haja, oažžo dagjat jage mietta. Illa gavdnuš oktage gavpuk min ædnamest, gost vuovivas bolddujuvuvu gavpuk siste nuftgo dabe.

Giđa ja gæse aige læ stuora olmuš-joralmas dam gavpugest, go bivddok mannek bivddobaikedi ja dobbe fast ruoktot boadadek, dalle ostujuvuvu ja vuovdujuvuvu. Dalle giefmannek (gavppeolbmak) ruđa valddek de-

go skalčo. Dalle maidai samlaga, mi čægga dego girikko mæra laka, oappaladdujuvuvu viššalet, ja boattalak ja ankarak guddujuvuvujek viššalet vadnasidi, ja juokke bæive oidnujek garrem olbmuk suoibbomen balgai alde. Mutto čavča ja dalve aige læ davje. musad jaskadvuotta. Vaiko aldagasdolla baitta stolpoi alde ja olles gavpuga čuvvgudatta mæsta dego gæssebæivaša čuovgain, æi læk almaken galle abmasa oaidnet, joralmas læ dalle uce. Samlaga gavperængain læ dalle hui buorre dille, dušše soames gavpuk assen dobbe fidna jugastaga oažžomen.

Religiona bælest barggujuvuvu Hammerfestast 5 sajest: statagirkost, methodistgirkost, katholikargirkost, læstadianalažai čoaggalmasast ja frellesarmeast; mutto almaken orro čajetæme, atte ælle kristalaš hægga læ uccan dam gavpugest.

Bajasčuvvgitus barggo.

Dam gæse asatuvvui Ruotarikast okta oktasaš særvve, mi bargga oudededet bajasčuvvgitusa ja buoreb aigasas dille Ruodarika sami gaski. Fatmomakkest ja Dikanesest asatuvvui dal vuostas sabmelažai særvve, ja Vesterbotteni šaddek golbma daihe njellja daggar særve.

Almug bajasčuvvgitussærvve Stockholmast sadde dal farga dai vuostas girjid samidi Ruodarikast. Dat lifči savvamest, atte daggar bajasčuvvgitus- ja oktisærvvam-barggo šaddasi maidai Norga sami gaski.

Golbma ođđa suobmelas blađe.

Dam jage læ dat ruošalaš stivri-rijubme orostattam manga blađe Suoma-ædnamest. Suoma-ædnam ođđa generalguvernøra Obolenski læ dal addam love golbma ođđa blađe olgusboattet. Suobmelažak læk ilost damditi.

Ođđa almenakke 1905

læ juo olgusboattam. Ođđa jage bæivve læ sodnabæive alde. Bæssašbasek læk manned boatte jage. 23ad aprila, ja vuostas helludakbæivve læ 11ad juni. Juovllaruotta boatte jage læ lavardaga alde, nuft atte šaddek golbma bassebæive mannalagai.

»Nuorttanaste« čalle, pretejægje ja olgusadde læ G. F. Lund, Sigerfjord, Vesteraalen.